

31/2015

BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT

Varga Ilona képviselő

Készült a 2015. február 18. napján tartandó képviselő-testületi ülésre

Készítette: Varga Ilona

Tárgy: Javaslat termékbemutatók szabályozására, ellenőrzésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Az utóbbi években sok híradás szólt a termékbemutatókon megtévesztett, komoly kiadásokba, vagy adósságba hajszolt idős emberek kilátástalan küzdelméről. Tudtommal, a Képviselő-testület eddig nem foglalkozott ezzel a témával, ezért alaposan beleástam magam a témába és több esetet tanulmányoztam, meghallgatva a becsapott embereket.

Az utóbbi egy hónapban két, úgynevezett egészségmegőrző felmérésre, illetve felvilágosító előadásra is elmentem, tapasztalatszerzés céljából. Az egyik helyszín a kerületi Hotel Viki különtermében volt, ahol kizárólag 70 -80 év körüli idős emberek vettek részt az előadáson, ahova ingyen ajándék ígéretével hívták meg őket. Sajnos pontosan azt tapasztaltam, amit előzetesen hallottam. Félművelt, valószínűleg egészségügyi képzettség nélküli ügynökök, néhány perces, úgynevezett előadás után olyan csodakészülékeket kínáltak irreálisan magas áron, amelyeknek gyógyhatására nincs tényleges bizonyíték áraik pedig még az internetes webáruházak áraihoz képest is 5-10 szeres nagyságrendűek voltak. Igaz, ezekből az árakból 30-50 %-os kedvezményt ígértek, azonnali, a helyszínen történő vásárlás esetén..

Látnom kellett tehát, hogy sajnos, kerületünkben is virágzik ez a bűncselekmény, amely a bűnözői szakzsargonban leginkább az „öregezés” körébe sorolható.

Ezeknek az árusoknak az sem számít, ha a potenciális vásárlónál nincs elég pénz, amikor is az ár néha a 2-300 ezer forintot is meghaladja, mert felajánlják, hogy otthonában, átvételkor fizethet, vagy akár a helyszínen hitelszerződést is köthet. Ezt akár rejtetten is megteszik, hiszen sok példa van rá, hogy a teljesen megzavarodott áldozat ott a helyszínen, hirtelen nem is tudja, hogy milyen szerződéseket ír alá. Az ügynökök pedig valószínűleg még jutalékot is kapnak a hitelszervezésért.

A csöbe húzott embereknek kicsi az esélyük arra, hogy visszakapják a pénzüket, hiszen a svindlerek kimondottan azokat keresik meg ajánlataikkal, akiknél kis kockázatot látnak arra, hogy jogi eljárást kezdeményeznek. Az idős emberek, amikor hazamennek és átgondolják a helyzetet, sokszor csak utólag jönnek rá, hogy becsapták őket, amit nagyon szégyellnek és még családtagjaik elől is igyekeznek eltitkolni.

Természetesen az elállási jogra sem hívják fel a vevők figyelmét és amennyiben a cég székhelyén, vagy telephelyén kötik a szerződést, még rosszabb a helyzet, hiszen ebben az esetben már az elállási jog sem érvényesíthető.

A jogalkotó az utóbbi időben szerencsére igyekszik körbezárni az ilyen tevékenységeket.

2014 januárja óta minden üzleten kívüli kereskedelmi tevékenységet - mely meghatározásba belefér a termékbemutató előadás és az egészségügyi állapotfelmérés is – **tizenöt nappal korábban be kell jelenteni a jegyzőnek.** Erről a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló **210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 6.§-a** rendelkezik.

Az üzlethelyiségen kívül kötött fogyasztói szerződés esetében a szerződés megkötésére és az elállási, illetve a felmondási jogra vonatkozó részletes szabályokról a **45/2014. (II. 26.)**

Korm. rendelet rendelkezik, de ennek megkerülésére is már törvényes kiskapukat találtak a telephely bejelentésekkel, a partnercégekkel kötött alvállalkozói szerződésekkel, elállási jogról való lemondásról szóló nyilatkozatnak a helyszínen történő aláírásával, stb.

A **Btk. 417§-a** is rendelkezik a fogyasztók megtévesztéséről, ahol egyértelműen fogalmaz a termékbemutatókon szokásos megtévesztésekről és azok büntetési tételeiről.

Ezzel szemben **a termékbemutatók szervezőit jelenleg semmi nem motiválja, hogy eleget tegyenek a jegyző irányába teendő bejelentés törvényi kötelezettségnek.** így a hatóságok csak a lakossági bejelentésekre támaszkodhatnak. Ezért érdemes a polgármesternek vagy a jegyzőnek is lépéseket tennie, hogy a terembérlési szolgáltatást nyújtó épületek üzemeltetőinek figyelmét felhívja az ilyen zártkörűnek kikiáltott előadások titokban tartásának helytelenségére, törvénytelenységére.

A rendőrség tájékoztatása is igen fontos, hiszen már történt olyan példaértékű akció, ahol az előadáson civil ruhás nyomozók vegyültek a hallgatóság soraiba és így győződtek meg a törvénytiségről. (2. melléklet)

A lakosság tájékoztatása és a bejelentések fogadása ebben az esetben kiemelkedően fontos, miként az is, hogy a jegyző munkatársai, mint az elsőfokú kereskedelmi hatóság képviselői eljárhassanak.

Ezek alapján az alábbi határozati javaslatok elfogadását tartom fontosnak és célravezetőnek. Kérem a tisztelt Képviselő-testületet javaslatom megtárgyalására és a határozatok elfogadására.

Határozati javaslat I.:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a jegyzőt annak megszervezésére, hogy Budapest XVI. kerületi Polgármesteri Hivatal az illetékes fogyasztóvédelmi hatóság mellett a XVI. Kerületi Rendőrkapitányságnak is továbbítsa a kereskedelmi tevékenység bejelentésére, engedélyezésére, különösen az üzleten kívüli értékesítésre beérkezett bejelentéseket.

Felelős: Kovács Péter polgármester

Határidő: 2015. március 31.

(Elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Határozati javaslat II.:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy a kerület közigazgatási területén minden terem bérbeadási szolgáltatást nyújtó vállalkozást – úgy, mint éttermeket, hoteleket és rendezvénytermeknek helyt adó épületek üzemeltetőit –, valamint a kulturális és közösségi intézményeket levélben tájékoztassa a termékbemutatókat és hasonló rendezvényeket érintő jogszabályi háttérrel.

Felelős: Kovács Péter polgármester

Határidő: 2015. március 31.

(Elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Határozati javaslat III.:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete javasolja a XVI. Kerületi Újság főszerkesztőjének, hogy a jelen előterjesztés első részében ismertetett csalási formákról a lakosságot rendszeresen tájékoztassa.

Felelős: Kovács Péter polgármester
Határidő: folyamatos
(Elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Határozati javaslat IV.:

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon olyan szervezeti egység létrehozásáról, amelynek tagjai az állampolgárok által bejelentett termékbemutatókon a jegyző, mint elsőfokú kereskedelmi hatóság jogkörében eljárva hatósági ellenőrzést végezhetnek, valamint szükség esetén hatósági intézkedést foganatosíthatnak.

Felelős: Kovács Péter polgármester
Határidő: 2015. március 31.
(Elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel)

Budapest, 2015. február 3.

Varga Ilona
képviselő

Láttam:

Árkai László
jegyző

Tárgyalásra illetékes bizottság: Környezetvédelmi és Közbiztonsági Bizottság

Mellékletek:

1. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság sajtóközleménye
2. A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság közleménye

A nap híre (2014.02.05) - Ingyen ajándék 150.000 Ft-ért? Hatékonyabb hatósági ellenőrzést tesz lehetővé a termékbemutatókra vonatkozó új jogi szabályozás.

2014.02.05. szerda 08:30

Tavaly az árubemutatókat szervező, illetve lebonyolító vállalkozások tevékenységével kapcsolatban beérkezett fogyasztói beadványok száma ugrásszerűen megnőtt (625 db) az előző évhez képest (368 db). Előfordult, hogy az idős hölgyet kérdőív kitöltésére hívták be az utcáról, végül 150.000 Ft-os „ingyen ajándékkal” távozott.

Meglehetősen elterjedt, hogy az árubemutatót szervező vállalkozások rendezvényeiket „egészségnapként”, „egészségügyi szűrővizsgálatként”, „teljes körű egészségmegőrző programként”, illetve „**ingyenes állapotfelmérésként**” (pl.: szív- és érrendszeri állapotfelmérés, vércukorszint mérés, testzsír mérés, írisz diagnosztika, termokamerás diagnosztika) hirdetik meg. Szinte minden ilyen rendezvényről a helyszínen kiderül, hogy az csupán eszköz arra, hogy meggyőzzék a fogyasztókat a több százezer forintért kínált termékek megvásárlásáról. >>>

A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan az árubemutatók - szinte kivétel nélkül - a **magasabb árkategóriát képviselő termékek bemutatására fókuszáltak**, amelyek az idei évben többnyire hűtő-fűtő-légtisztító berendezések, vízszűrő, illetve - tisztító készülékek, továbbá infralámpák, masszázsfotelek, különböző mágnessterápiás eszközök, valamint edénykészletek voltak.

Fentiekre tekintettel hatóságunk 2013-ban is szükségesnek tartotta az árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenység ellenőrzését.

A témavizsgálat során a területi felügyelőségek **173 árubemutatón végeztek hatósági ellenőrzést, amelyből 118 esetben tártak fel valamilyen jogsértést, így a kifogásolási arány 68%-os volt.**

Általános tapasztalat, hogy egyre **ritkábban invitálják szórólap útján** az érdeklődőket, gyakorivá váltak a személyre szóló meghívók, az utcán történő leszólítás, illetve a telefonos megkeresések.

Az esetek egy részében az árubemutatók helyszínéül éttermek, művelődési házak szolgálnak. Nem ritka azonban, hogy a cég **saját telephelyére szervezi a bemutatót, így ilyenkor a vásárlás nem minősül üzleten kívül kötött szerződésnek, tehát a fogyasztók nem válnak jogosulttá a 8 munkanapos elállásra.**

A felügyelőségek valamennyi árubemutató alkalmával vizsgálták a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok előfordulását és **minden második vizsgált árubemutatón (91 db) állapítottak meg valamilyen tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmába ütköző magatartást.** E tekintetben a kifogásolási arány – az előző év eredményével megegyezően – 53%-os volt.

A legjellemzőbb megtévesztések:

- valótlan állítás, amely szerint a bemutatott termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarainak, rendellenességeinek gyógyítására.
- az előadást tartó személy azt a hamis benyomást keltette, hogy a fogyasztó már megnyert egy nyereményt, miközben nem volt ilyen nyeremény, illetve a nyeremény meghatározott pénzösszeg megfizetéséhez volt kötött.
- megtévesztő módon arról tájékoztatták a résztvevőket, miszerint a bemutatott áru csak nagyon korlátozott ideig áll rendelkezésre.
- a termékért annak ellenére fizetnie kellett a fogyasztónak, hogy azt korábban ingyenesen, térítésmentesen hirdetették. Mindkét alkalommal több, „ingyenes” ajándékot kínáltak a

fogyasztóknak, amelyekhez azonban csak az utolsó, „ajándékként” átadott termék előállítási költségének (közel 150 000 Ft) kifizetése esetén juthattak hozzá.

A legjellemzőbb fogyasztói panaszok:

- elállási jogukat nem tudták érvényesíteni a szervező vállalkozással szemben.
- az elállási jog érvényesítése során a foglalót nem fizették vissza, illetve bánatpénz vagy adminisztrációs díj megfizetését követelték a vállalkozások.
- az ajándék átadását termékvásárláshoz kötötték a helyszínen.

Változás a termékbemutatók jogi szabályozásában:

Bejelentési kötelezettség:

2014. január elseje óta a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 6. § (2b) pontja szerint az üzleten kívüli kereskedelem keretében a termék forgalmazása céljából a vásárlónak szervezett utazást vagy rendezvényt a kereskedő köteles - az utazás vagy rendezvény helyének és időpontjának megjelölésével - legkésőbb tizenöt nappal megelőzően az 1. melléklet 4a. pontja szerinti adattartalommal a jegyző részére bejelenteni. A jegyző a bejelentés másolatát soron kívül, de legkésőbb a bejelentés beérkezését követő három napon belül megküldi az utazás vagy a rendezvény helye szerint illetékes fogyasztóvédelmi felügyelőségnek.

Kötelező bírságkiszabási eset:

A fogyasztóvédelemről szóló törvény 2014. január 13-án hatályba lépő 47/C § (5) d) pontja értelmében a fogyasztóvédelmi hatóság - ha a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvény eltérően nem rendelkezik - minden esetben bírságot szab ki, ha a 45/A. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezés megsértésére a fogyasztóknak koruk, hiszeikenyységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjához tartozó fogyasztóval szemben került sor.

Bár a termékbemutatók hatékonyabb nyomon követhetősége és a szigorúbb szankcionálási lehetőség elősegítheti, hogy a jövőben visszaszoruljon a jogsértések száma, a területi felügyelőségekhez folyamatosan érkező fogyasztói beadványok, valamint az eddig lefolytatott témavizsgálatok tapasztalatai azt mutatják, hogy **továbbra is kiemelt figyelmet igényel e terület ellenőrzése.**

A vizsgálatok alapján elmondható, hogy a cégek tanulnak a hatósági döntésekből és egyre kifinomultabb eszközöket alkalmaznak az árubemutatókon, ezért a jövőben is **fontosnak tartjuk a rendszeres ellenőrzések mellett az érintett fogyasztói kör preventív tájékoztatását.**

Elmondható, hogy az árubemutatók célközönsége - idősebb korosztály - körében egyre népszerűbbek a **felügyelők által nyugdíjas klubokban, idősek otthonában tartott előadások.** Mindemelllett pozitív változás, hogy egyre növekszik azon fogyasztók száma, akik a felügyelőségek munkatársainak jelenlétét és ellenőrzési szándékát pozitívan értékelik az árubemutatókon.

Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság

http://www.nfh.hu/print/magyar/informaciok/hirek/sajtokozlomenyek/nap_140205_2.html

2. melléklet

Drága volt az olcsó párna
Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság
2014. november 11. 9:51
Megtévesztett fogyasztók.

Több szegedi lakásba érkezett meghívó 2014. november 10-ére egy termékbemutatóra. A szervezők különleges kedvezményt ígértek a szerintük az egészségre jótékony hatással bíró termékeikre. A rendezvényre a Szegedi Rendőrkapitányság Tarjánvárosi Rendőrőrsének nyomozói is elmentek, akik végül három embert állítottak elő bűncselekmény gyanúja miatt.

A szervezők a főként idősekből álló közönségnek először egy edénykészletet kínáltak eladásra – elmondásuk szerint fél áron - 50 ezer forintért. Egy asszony meg is vásárolta az egyébként 15 ezer forintot érő konyhai felszerelést. Egy másik nő 70 ezer forintot fizetett egy gyapjúpárnáért, amit úgy hirdettek, hogy az gyógyítja az allergiát és az asztmát. A fekvő alkatosság ára valójában mindössze 2400 forint.

A tarjánvárosi nyomozók ezután állították elő a három férfit, akik ellen fogyasztók megtévesztése bűntettének megalapozott gyanúja miatt indult büntetőeljárás.

<http://www.police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/bunugyek/draga-volt-az-olcso-parna>